

Del av Hoveodden - reguleringsplan

Innspill fra myndigheter og foreninger - 2019

ARENDAL KOMMUNE

Arendal kommune

Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kirsten Marie Sødal, 37 01 78 68

Innspill til melding om oppstart av reguleringsplanarbeid for del av Hoveodden, Hove camping, i Arendal kommune

Vi viser til brev fra Arendal kommune, datert 03.06.2019 med varsel om oppstart av detaljregulering for del av Hoveodden. Videre viser vi til planforum 30.08.2019. Fylkesmannen fikk i planforum utsatt høringsfrist til 06.09.2019.

Formål og planstatus

Formålet med planarbeidet er å vurdere bruken av området kjent som Hove camping. I planarbeidet skal det vurderes om området som omfatter Hove camping fortsatt skal være campingområde eller om det skal tilbakeføres til naturområde. Dersom konklusjonen blir fortsatt camping skal det utredes ulike alternativer for campingløsninger.

Planområdet omfatter de delene av Hoveodden som ikke inngår i Raet nasjonalpark, og følger vernegrensen. I kommuneplanen er området avsatt til campingformål, og planforslaget er derfor i tråd med kommuneplanen. Tiltaket har ikke tidligere vært konsekvensutredet. Etter kommunens skjønner utløser planarbeidet krav om konsekvensutredning etter § 10 grunnet nærhet til Raet nasjonalpark og de særlige viktige friluftsinnteressene som er knyttet til området. Det skal utarbeides en konsekvensutredning, men ikke planprogram. Tema som skal konsekvensutredes er natur/biologisk mangfold, kulturmiljø og kulturminner, samt friluftsliv.

Dersom konklusjonen blir at det fortsatt skal være camping i området skal det utredes ulike alternativer for campingløsninger. De ulike konseptene skal vurderes opp mot dagens situasjon med tanke på konsekvens for barn og unge, universell utforming og infrastruktur. Det skal også gjøres en næringslivs og besøksanalyse for hele Hoveområdet.

Innspill fra Fylkesmannen

Hoveodden er Arendal kommunes mest brukte friluftslivsområde, og har viktige friluftslivsinteresser. Det må være et avgjørende prinsipp for planarbeidet at området fremdeles skal være åpent og offentlig tilgjengelig. Planområdet er omsluttet av nasjonalparkgrensa, som innebærer at reguleringsplanen og eventuelle aktiviteter det legges til rette for i tilknytning til en eventuell campingplass, vil kunne påvirke verneverdier i Raet nasjonalpark både direkte og indirekte.

Medvirkning

Det er lagt opp til medvirkning ved oppstart i form av åpent møte med gruppearbeid. Fylkesmannen minner om at kommunen, jf. plan- og bygningsloven (pbl) §5-1, har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Plan- og bygningsloven § 1-1 femte ledd krever at hensynet til barn og unges oppvekstsvilkår ivaretas i planleggingen. Det vises også til rundskriv T-2/08 Om barn og planlegging, del 1 Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (RPR). De nasjonale mål er å sikre barn og unge et godt oppvekstmiljø, samt å styrke barn og unges interesser i planleggingen.

FNs barnekonvensjon sier bl.a. at *«barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barnets meninger skal tillegges vekt»*. Barnekonvensjonen gjelder som norsk lov. Det er derfor viktig at planprosessen organiseres slik at synspunkter fra barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge gis anledning til aktiv deltakelse. Planbeskrivelsen må omtale denne delen av planarbeidet, samt resultatene av barn og unges medvirkning. Det er viktig at barnas representant kommer tidlig inn i planprosessen for å sikre barn og unges interesser.

Vi viser til planforum 30.08.2019, hvor det ble diskutert ulike løsninger for å sikre medvirkning fra barn og unge. Vi mener det er viktig at Ungdommens bystyre involveres aktivt i reguleringsplanarbeidet, samt at det også legges opp til medvirkning fra mindre barn, for eksempel via frivillige organisasjoner, idrettslag, skoler og/eller barnehager som bruker området.

Konsekvensutredning

Det skal utarbeides en konsekvensutredning, men ikke planprogram. Selv om det for denne planen ikke er et lovkrav å utarbeide et planprogram, anbefaler allikevel Fylkesmannen at det utarbeides et planprogram. Et planprogram vil bidra til å sikre medvirkning og bred forankring mht. utredningstema og – metoder, og til at saken blir så godt opplyst som mulig.

Området har tidligere vært landskapsvernområde med en streng forvaltning. Ved opprettelsen av Raet nasjonalpark i desember 2016 ble landskapsvernet opphevet og området Hove Camping ble stående igjen uten vern etter naturmangfoldloven. Den nye nasjonalparken ble vedtatt lagt rundt og utenom campingplassen på grunn av eksisterende tekniske inngrep (asfalterte veier mm). Klima- og miljødepartementet la i kgl.res. for vedtak av Raet nasjonalpark *«til grunn at naturverdier i dette*

området som nå ikke vil bli omfattet av vern etter naturmangfoldloven, blir ivaretatt gjennom kommunens forvaltning etter plan- og bygningsloven.» Fylkesmannen forventer at naturverdier, her under landskap, blir ivaretatt i planen slik det forutsettes i kgl.res.

Konsekvenser for landskap vil kunne være den største påvirkningen både på planområdet og på Raet nasjonalpark fra reguleringsplanen. I forslag til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark, var formålet med Hove landskapsvernområde å ta vare på et naturområde med særegne kvartærgeologiske forekomster og det biologiske mangfoldet som preger landskapet. To av forvaltningsmålene for «Hove landskapsvernområde», her under campingområdet, som ble foreslått og tilrådd som eget verneområde i nasjonalparkprosessen, var:

- *Landskapsformene og de kvartærgeologiske forekomstene etter siste istid skal bevares på land og på sjøbunnen*
- *Skjøtsel og vegetasjonspleie skal utføres slik at man unngår unaturlige brudd i landskapsbildet, og slik at landskapsvernområdet inngår i en helhet sammen med nasjonalparken rundt*

Landskapsverdiene og de geologiske verdiene på Hoveodden er uforandret siden Raet nasjonalpark ble opprettet, også innenfor campingområdet hvor vern etter naturmangfoldloven er opphevet. Campingområdet er en viktig del av en sammenhengende og relativt intakt struktur fra istiden (endemorenen), og ligger som en kjerne i landskapet på Hoveodden. Vi mener derfor at landskap og geologi må utredes som egne fagtema i konsekvensutredningen, og at både direkte og indirekte konsekvenser av planforslaget for verdier innenfor planområdet og for Raet nasjonalpark må være del av slik utredning.

Videre ber Fylkesmannen om at følgende vurderes og gjøres rede for i det videre planarbeidet:

- Klima- og energiplanlegging, jf. pbl § 3-1 første ledd bokstav g). Se bl.a. miljøkommune.no for veiledning: <http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Klima/Klima--og-energiplanlegging/>
- Folkehelse, jf. lov om folkehelsearbeid § 4.
- Estetisk utforming/landskapsestetikk, jf. pbl. § 1-1 femte ledd.
- Universell utforming, jf. pbl. § 1-1 femte ledd.
- Risiko- og sårbarhetsanalyse. Resultatet fra analysen skal innarbeides i plan og bestemmelser, jf. pbl. § 4-3. Veilederen «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging – metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planleggingen» (DSB/2017) anbefales. Klimaendringer/klimatilpasning skal også belyses i ROS-analysen, se i denne sammenheng bl.a. www.klimatilpasning.no.

For øvrig minner Fylkesmannen om vår sjekkliste for utarbeidelse av reguleringsplaner. Sjekklisten kan hentes elektronisk fra vår hjemmeside; <https://www.fylkesmannen.no/agder/Plan-og-bygg/Arealforvaltning/>

Med hilsen

Ingunn Løvdal (e.f.)
miljøverndirektør

Pia Hem Molaug
faggruppeleder plan
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Aust-Agder fylkeskommune

Postboks 788 Stoa 4809 ARENDAL

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Arendal kommune
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Dato: 26.06.2019
Vår ref: 19/02638-2
Deres ref: 19/5218-4

Uttalelse - Varsel om oppstart av arbeid med reguleringsplan for del av Hoveodden i Arendal kommune

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 3. juni 2019.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plansaker.

Om planen

Hensikten med planarbeidet er å vurdere bruken av området, som er kjent som Hove camping. Vurderingstema er om området fortsatt skal benyttes til camping eller tilbakeføres til naturområde.

Uttalelse fra DMF

DMF gjør oppmerksom på at foreslåtte planområde berører del av Ra-avsetningen, som av Norges Geologiske Undersøkelser er klassifisert som lokal viktig. Nærmere opplysninger om ressursen kan lastes ned fra GeoNorges kartkatalog¹.

DMF kan ikke se at det innenfor det foreslåtte planområdet er registrerte forekomster av mineralske ressurser av regional eller nasjonal viktighet, bergrettigheter eller masseuttak. DMF har derfor ingen øvrige merknader til varselet om oppstart.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
Seksjonsleder

Unni Garberg
Seniorrådgiver

¹ <https://kartkatalog.geonorge.no/search>

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Unni Garberg

Mottakere:

Arendal kommune

Postboks 123

4891 GRIMSTAD

Kopi til:

KYSTVERKET

Sørøst

ARENDAL KOMMUNE
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Deres ref.:
19/5218-4

Vår ref.:
2019/2410-2

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Aase Kristin Eikenæs Marthinsen

Dato:
30.08.2019

Uttalelse til varsel om oppstart av planarbeid - regulering av del av Hoveodden - Arendal kommune - Aust-Agder fylke

Vi viser til brev av 3. juni 2019 vedrørende varsel om oppstart av reguleringsarbeid for del av Hoveodden i Arendal kommune.

Formålet med planen er å vurdere bruken av område som er kjent som Hove camping. Planområdet omfatter de delene av Hoveodden som ikke inngår i Raet nasjonalpark.

Kystverkets ansvar

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning og jobber for en effektiv og sikker sjøtransport gjennom å ivareta transportnæringens behov for framkommelighet og effektive havner. Kystverket deltar i planmedvirkning og utøver myndighet etter havne- og farvannsloven.

Innspill fra Kystverket

Kystverket Sørøst kan ikke se at planarbeidet vil ha betydning for våre interesser. Vi har av den grunn ingen merknader til igangsettingen av planarbeidet.

Med hilsen

Aase Kristin Eikenæs Marthinsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:
Fylkesmannen i Agder Postboks 788 Stoa 4809 ARENDAL

Regionkontor Sørøst

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242
Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson					

Vedlegg:

Innspill til reguleringsarbeidet for Hoveodden

Arendal kommune

Det vises til varsel om oppstart av reguleringsplan for del av Hoveodden, hvor det inviteres til bred medvirkning knyttet til reguleringsarbeidet, innen 30. august. Neste styremøte i Friluftsrådet Sør er 18. september. Det er av den grunn ikke tid til styrebehandling. I forståelse med styret sender daglig leder en administrativ uttalelse, som vil bli lagt fram for styret som referatsak.

Hoveområdet er uten sammenlikning det mest brukte friluftsområdet i vår region. De siste årene har telleren på Hoveodden registrert om lag 115 000 passeringer årlig. Antall besøkende forventes å øke i årene framover grunnet nasjonalparkstatus og økt fokus på friluftsliv og folkehelse. Nasjonalparken omgir det området som nå skal reguleres. Spesielt området sør for det regulerte området har i mange år vært så mye brukt av småbarnsfamilier at slitasjen på vegetasjonen, vikinggravene, og trærne har vært langt høyere enn tåleevnen. Det opplevdes som et etterlengt vedtak at den tradisjonelle campingdriften opphørte, vogner ble fjernet og gjerder revet.

Friluftsrådet Sør mener det beste for befolkningen i regionen er at det tidligere campingområdet tilrettelegges med plen, benker, bord og grillplasser, for å avlaste områdene utenfor (nasjonalparken). Området bør ha kiosk- og kafedrift med tilhørende sanitæranlegg, men ingen overnatting utover det som gjelder i nasjonalparken forøvrig. Det mest bærekraftige er at området innlemmes som en del av nasjonalparken. Ulike friluftsjaktivitetstilbud i området er positivt. Skulle man likevel gå inn for fortsatt campingdrift må dette avgrenses til en svært begrenset del av området.

Arendal 20.08. 2019

Geir Henning Waagsnes
Daglig leder
Friluftsrådet Sør

Naturvernforbundet i Arendal

Reguleringsplan del av Hoveodden (Hove camping).

Høringsuttalelse fra Naturvernforbundet i Arendal.

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Norsk Ornitologisk Forening avd. Aust-Agder.

Naturvernforbundet i Arendal mener:

- Campingplassområdet bør helst tilføres Raet nasjonalpark. Inngrep på området må fjernes og naturen reetableres. En evt. tilrettelegging for besøk må være i samsvar med bestemmelsene for Raet nasjonalpark
- Organisert campingvirksomhet bør legges til Hove leir eller et annet sted, ikke til andre deler av Hoveodden
- Dersom området ikke kan innlemmes i Raet Nasjonalpark, bør området reguleres til LNF med hensynsone friluftsliv. Det må legges til rette for å ta vare på naturen på Hoveodden. Dersom det ikke prioriteres, er det uforståelig at resten av odden er blitt nasjonalpark.
- På Hoveodden må 100 m beltet være fritt for tiltak. Ingen campingvogner, bobiler, telt og parkeringsplasser og serviceanlegg i strandsonen. Kafeen kan allikevel videreføres.
- Vi er særlig imot virksomheten som har vært drevet i sommer. Denne virksomheten har i tillegg til vanlige inngrep på campingplasser med grus og asfaltstier og sentraliserte servicehus, også et nett av grøfter for framføring av vann avløp og strøm. I tillegg er det gjort inngrep i trærne. Virksomheten har også okkupert et betydelig areal i 100m beltet med div midlertidige installasjoner og div båter og seilbrett. Sommerens virksomhet på sjøen med båter, seilbrett og snorkling med motor påvirker naturen, særlig fuglelivet, i mye større grad enn den vanlige badingen.

Kommentarer til planprosessen:

1. Ved revisjon av arealdel av kommuneplanen før sommeren vedtok bystyret at planområdet ble avsatt til næring. Dette på tross av at det i høringsrunden kom inn mange uttalelser som gikk imot en slik bruk. I diskusjonen om Hoveodden før kommuneplanvedtaket ble det også fra kommunen sagt at reguleringsarbeidet skulle begynne med blanke ark og at næringsalternativet ikke skulle ha forsprang. Nå er det blitt slik at det er enklere å regulere til næring enn til LNF. Regulering til LNF vil være i strid med kommuneplan.
2. Naturvernforbundet mener at kommunen må organisere planprosessen slik at objektiviteten i utredningene blir ivarettatt. Dette er helt nødvendig ettersom kommunen har åpenbare interesser i å regulere til næring.
3. Øynaheia og Hove det klart mest besøkte utfluktsområdene for Arendal. Område har derfor en folkehelsefunksjon. Leirområdet på Hove er også mye besøkt og det forventes en økning bla fordi det planlagte Raet nasjonalparksenter skal ligge i leirområdet.
Det merkes på naturen på Hoveodden at området er mye brukt. Det er særlig lett å se slitasjen på verneskogen og rullesteinstrendene. Bruken av Hoveodden presser også et verdifullt fugleliv.
- Se vedlagte uttalelse fra ornitologene.
4. I planarbeidet må samla belastning på Hoveodden vurderes omsorgsfullt og føre var prinsippet må brukes. I arbeidet med planen for Raet nasjonalparksenter ble samlet belastning på Hoveodden ikke tilstrekkelig drøftet.
Uansett om planområdet kommer til å havne i nasjonalparken eller blir regulert til LNF, bør det vurderes tiltak på området som kan redusere slitasjen på verneskogen, rullesteinstrendene og grundtvannsområdene.
5. Naturvernforbundet mener at reguleringsplanen for del av Hoveodden kan få vesentlige konsekvenser for miljø og samfunn og bør konsekvensutredes. Det må lages planprogram for planen.

Kontakter for uttalelsen er Ole Peder Tverdal 911 55 642 og Jørgen Ubisch 958 85 634

Arendal kommune

Arendal – 29.08.19

Høringsinnspill til reguleringsplan for del av Hoveodden (Hove camping)

NOF avd. Aust-Agder mener at Arendal kommune, bl.a. gjennom reguleringsplanen for del av Hoveodden og sitt eierskap i Hove drifts- og utviklingsselskap, ikke bør legge til rette for økt aktivitet i Hovekilen og på Hoveodden. Området er allerede sterkt belastet med menneskelig aktivitet, samtidig som det er svært viktig for fuglelivet både som hekkeområde (f.eks. makrellterne og fiskemåke), som rasteplass i trekkida (f.eks. vadefugler, småfugler, gjess) og som vinterkvarter (f.eks. lommer, dykkere, ender). Det er registrert over 150 forskjellige fuglearter i området som skal reguleres og som kommer til å bli sterkt påvirket av reguleringen¹, og mange av disse er kategorisert som sårbare eller truet på rødlistene.

NOF avd. Aust-Agders anbefaling i reguleringen av campingområdet på Hoveodden:

- Campingområdet må gjennom supplerende vern innlemmes i Raet nasjonalpark. For å få dette til må inngrep reverseres slik at området oppfyller kravene til hva som kan tillates i en nasjonalpark. Tilrettelegging for besøkende, f.eks. med informasjonstavler, stier, kafé-/restaurantdrift m.m., må skje i henhold til besøksstrategien til Raet nasjonalpark. Om kommunen ønsker campingtilbud i randsonen til nasjonalparken, kan dette plasseres i Hoveleiren, gjerne i nærheten av et kommende besøkssenter.
- Den nest beste løsningen for naturmangfoldet er at området reguleres til et landbruks-, natur- og friluftsområde der man gjør det man kan for å bygge opp under verneformålet i den omkringliggende nasjonalparken.
- Samme hvilken løsning som blir valgt er det svært viktig at reguleringen ikke legger til rette for økt aktivitet i Hovekilen og hundremetersbeltet. Dette området er svært viktig under fugletrekket og representerer en naturtype som er under sterkt press i hele Europa.

Begrunnelse for våre innspill

Noen av de mest sårbare fugleartene, slik aktiviteten er nå, er antakelig den rødlistede makrellterna og vadefuglene som spiser seg opp for å klare neste etappe i trekket. Disse bruker områder som er tett på (holmer og skjær) eller sammenfallende med områdene som blir brukt til menneskelig aktivitet (sand- og rullesteinstrender og gressletter). Økt menneskelig aktivitet kan lett føre til forstyrrelser som øker risikoen for mislykket hekking eller økt dødelighet i trekket.

¹ <https://www.artsobservasjoner.no/Share/ViewSpeciesList/2641166/E1D8C159>

Konfliktene med fuglelivet vil bli enda større om det legges til rette for økt aktivitet i reguleringsområdet, ikke minst om området blir «Norges foretrukne destinasjon for sjønære aktiviteter og opplevelser», slik Canvas Hoves visjon lyder (Agderposten.no, 16.10.2018). En slik visjon innebærer også økt helårsaktivitet, noe som kan føre til at forstyrrelsene av fuglelivet eskalerer.

Ekstra bekymringsfullt vil det være om Hovekilen generelt opplever økt trafikk av motoriserte fartøyer, seilbrett, seilbåter, kajaker o.l. til årstider som inntil nå har vært relativt stille. En av artene som vil lide under dette er den sårbare sjøorra. Sjøorra er «sterkt knyttet til langgrunne områder med sandbunn den tiden den oppholder seg i saltvann, dvs. ca. 3/4 av året»², og Hovekilen er en av ytterst få overvintringslokaliteter i fylket.

Men også i sommersesongen bør Arendal kommune bidra til at presset på området blir så lite som mulig. Den sterkt truede makrellterna er en av artene som forhåpentligvis har unger i området på denne tida.

Om kommunen legger til rette for økt aktivitet, risikerer man å bidra til å undergrave verneformålet i Raet nasjonalpark. I tillegg vil det etter vår mening stride mot Naturmangfoldlovens forvaltningsmål for arter slik de er beskrevet i kap. II § 5:

«Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av»

Oppsummering

Det nåværende campingområdet på Hove må, etter NOF avd. Aust-Agders mening, innlemmes i Raet nasjonalpark. Den nest beste løsningen er å la det bli et LNF-område. Ved å regulere området slik oppnår man å beskytte fuglelivet, bevare naturmangfoldet, støtte opp under verneformålet i den omkringliggende nasjonalparken og oppfylle lovens krav. Vi mener at Arendal kommune må være seg sitt ansvar bevisst og bidra til å begrense, og ikke øke aktiviteten i området, for den legger allerede et svært stort press på fuglelivet.

Vennlig hilsen

Helge Venaas, leder NOF avd. Aust-Agder

² https://www.miljolare.no/artstre/?or_id=1245

Innspill fra Arendals Seilforening

Arendals Seilforening (ASF) har lang tradisjon med å være på Hove med ulike aktiviteter og arrangementer. Det er helt avgjørende for oss å ha tilgang til området også for fremtidige arrangementer. Med Hove som base har vi arrangert seilleir i Pinsen siden 2004, treningssamlinger og kurs og sommerseilskole åpen for alle seilinteresserte. Vi har også arrangert flere Norske Mesterskap, Norges Cup og Verdens Mesterskap fra Hove. Tilgang til rimelig og god overnatting samt svært gode seilforhold er avgjørende for å få til gode arrangementer og for å kunne få tildelt mesterskap. ASF regnes i dag som en av de beste arrangørene i landet, og dette er noe vi også ønsker å være i fremtiden.

For fem år siden startet Arendals Seilforening (ASF) et prosjekt som fikk navnet «Seiling for alle». Målet med prosjektet var å tilby seilaktivitet til flest mulig mennesker til en rimelig pris. Seilforeningens klubbhus er på en øy mellom Tromøya og Merdø. Dette er ikke en ideel plassering for et prosjekt som har som mål å tilby seiling for alle. Seilforeningen inngikk derfor et samarbeid på Hove slik at prosjektet kunne ha base der. I samarbeid med Gjensidig Stifelsen ble det kjøpt inn seil- og padlebrett til prosjektet. Utstyret som ble kjøpt var spesielt egnet for dem som ønsker å utforske vannelementet, men som ikke har mye erfaring fra seiling, windsurfing eller padlebrett fra tidligere. Med dette utstyret har seilforeningen drevet utleie og opplæring de siste årene med et mål om å tilrettelegge for «seiling for alle».

Med Hove som base har tilbudet blitt tatt godt i mot, men som en liten forening har vi noen begrensninger. Seilforeningen har i alle disse årene drevet all utleie og utført alt vedlikeholdt av utstyret selv. Dette krever mange dugnadstimer, både for å sikre at tilgjengeligheten på utstyret vårt er så bra som mulig, men også for å sikre et løpende vedlikehold slik at utstyret fungerer som det skal. I foreningen har vi derfor stadig diskutert hvordan vi kan sikre at disse tingene kan forbedres slik at vi kan opprettholde tilbudet om seiling for alle.

Våren 2019 ble seilforeningen kontaktet av Canvas Hove og spurt om vi var interessert i et samarbeide om drift og vedlikehold av seil- og padlebrettene. Gjennom flere møter ble vi enige om en model som var til nytte for alle parter. Resultatet har slik ASF vurderer det vært helt strålende. Bruken av seil- og padlebrettene våre har økt kraftig. Veksten har vært kraftig målt både med tanke på bruken av brettene og også med tanke på hvor mange forskjellige personer som har benyttet tilbudet. Vi ser også at vedlikeholdet av utstyret nå er organisert på en mye bedre måte.

Seilforeningen er derfor veldig positive til samarbeidet med Canvas Hove og den jobben dette selskapet gjør for å tilby «seiling for alle». Vi ønsker oss at et langsiktig samarbeide med Canvas Hove slik at tilbudet vi har hatt gjennom 2019 sesongen kan videreføres. Uten Canvas Hove vil ikke ASF være i stand til å opprettholde det aktivitetsniået som vi har sett i år. Arendals Seilforening støtter derfor fullt ut aktivitetene til Canvas Hove, og håper de klarer å skape mange flotte opplevelser for folk flest.

Med Hilsen

Ole Richard Mortensen

Leder Arendals Seilforening

ARENDAL KOMMUNE
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Dato: 05.09.2019
Vår ref: 19/4098-4
Deres ref: 19/5218
Arkivkode: L12
Saksbeh.: Berit Weiby Gregersen

Innspill til varsel om oppstart av reguleringsplan for del av Hoveodden

Vi viser til deres oversendelse med varsel om oppstart av reguleringsplan for del av Hoveodden, datert 3.6.19. Vi viser også til planforumsmøte 30.8.19 hvor det ble gitt ny høringsfrist 6.9.19.

Bakgrunn

Formålet med planarbeidet er å vurdere bruken av området. I planarbeidet skal det vurderes om området som omfatter Hove camping fortsatt skal være campingområde eller om det skal tilbakeføres til naturområde. Dersom konklusjonen blir fortsatt camping skal det utredes ulike alternativer for campingløsninger.

Planområdet omfatter de delene av Hoveodden som ikke inngår i Raet nasjonalpark. Camping er i samsvar med formålet i kommuneplanens arealdel. Kommunen har likevel vurdert at planarbeidet utløser kravet om konsekvensutredning på grunn av nærhet til nasjonalparken og fordi området ikke er tidligere konsekvensutredet i kommuneplanen. Det legges ikke opp til planprogram.

Temaene som er planlagt konsekvensutredet er natur/biologisk mangfold, kulturmiljø og kulturminner samt friluftsliv.

Innspill

Hoveodden er et svært mye brukt friluftsområde i Arendal, og er et regionalt viktig friluftsområde. Det vil derfor være viktig at kommunen legger stor vekt på friluftsliv i konsekvensutredningen.

Hove camping var tidligere en del av landskapsvernområdet, men ble tatt ut av verneområdet da nasjonalparken ble opprettet. Naturverdiene er imidlertid fortsatt de samme som da området var en del av vernet etter naturmangfoldloven.

I tillegg til de utredningstemaene som kommunen har beskrevet i oppstartsmeldingen vil vi anbefale at en også bør utrede landskapshensyn og geologiske verdier i området. Hove camping er en del av det sammenhengende morenelandskapet, og dette er verdier som er viktige for helheten av området.

Administrasjonen i Aust-Agder fylkeskommune finner det positivt at det planlegges en næringslivs- og besøksanalyse for hele Hoveområdet.

Hoveodden har en stor verdi for svært mange, og det er viktig at planprosessen legger opp til god medvirkning fra brukerne av området. Det er positivt at kommunen har holdt folkemøte om planarbeidet. Vi vil også anbefale at det jobbes med å involvere barn og unge i

planprosessen, gjerne gjennom å bruke ungdommens bystyre, og ev skoler og barnehager på Tromøya, aktivt til å gi innspill.

Automatisk freda kulturminner

På Hoveodden ligger mange gravminner fra bronsealder-jernalder, alle automatisk fredet kulturminner, men ingen av disse ligger innenfor planens avgrensning. Planområdet har ikke tidligere vært arkeologisk registrert, og har tjent som campingplass med hytter og faste/sesongbaserte plasser for campingvogner, samt rekreasjonsområde for både tilreisende og fastboende.

Området er vurdert ut fra generell kunnskap om forhistorisk og historisk tid, tilgjengelig kartgrunnlag, flyfoto og lidardata og ble synfart av arkeolog Ingunn D. Håkonsen og Ingvild Paulsen 23. august 2019. Store deler av området består av tynn skogoverflate med sandbunn, enkelte områder med gress og ulike grusveier/-flekker og spredt åpen furuskog. Selv med en slik næring som campingplass over lengre tid samt en stor kulturminnetetthet omkring området, vurderer administrasjonen at potensiale for å påtreffe automatisk fredete kulturminner er tilstede.

På dette grunnlag varsler seksjon for kulturminnevern at det er nødvendig med en arkeologisk registrering for å avklare forholdet til automatisk fredete kulturminner, jf. undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9. Kostnadene med registreringen bæres av tiltakshaver.

Administrasjonen har ikke oversikt over de ulike tiltakene som er gjennomført i grunnen og ønsker tett dialog med kommunen i forbindelse med arkeologisk undersøkelse. Eget kostnadsoverslag og prosjektplan vil bli utarbeidet og sendt til tiltakshaver for godkjenning. Kontaktperson for registreringen er arkeolog Ingunn Dahlseng Håkonsen, tlf. 908 43 226/ e-post indh@augtagderfk.no eller arkeolog Ingvild Paulsen, tlf. 47452181/ e-post ingvild.paulsen@augtagderfk.no.

Med hilsen

Berit Weiby Gregersen
Rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: FYLKESMANNEN I AGDER